

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

01.02.2018

м. Київ

№ 142

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо аудиторських звітів, що подаються до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за результатами аудиту річної звітності та звітних даних фінансових установ за 2017 рік

Відповідно до пунктів 8 та 18 частини першої статті 28 Закону України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, **постановила:**

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо аудиторських звітів, що подаються до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за результатами аудиту річної звітності та звітних даних фінансових установ за 2017 рік, що додаються.
2. Управлінню забезпечення діяльності Голови та членів Комісії забезпечити оприлюднення цього розпорядження.
3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Залетова О. М.

Голова Комісії

І. Пашко

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення Комісії

Протокол № 10 засідання
Комісії від 01.02.2018

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження Національної
комісії, що здійснює державне
регулювання у сфері ринків
фінансових послуг

01.02.2018 № 142

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО АУДИТОРСЬКИХ ЗВІТІВ, ЩО
ПОДАЮТЬСЯ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ
ПОСЛУГ, ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АУДИТУ РІЧНОЇ ЗВІТНОСТІ ТА
ЗВІТНИХ ДАНИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ
за 2017 рік**

I. Загальні положення

1. Ці Рекомендації розроблено відповідно до пунктів 8, 18 частини першої статті 28 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», Закону України «Про аудиторську діяльність», Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, прийнятих Аудиторською палатою України в якості національних стандартів аудиту (далі - МСА).

2. Аудиторські звіти, які подаються до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг), за результатами аудиту річної звітності фінансових установ, складаються відповідно до МСА, зокрема, до МСА 700 (переглянутого) «Формування думки та надання звіту щодо фінансової звітності», МСА 701 «Надання інформації з ключових питань аудиту в звіті незалежного аудитора», МСА 705 (переглянутого) «Модифікація думки у звіті незалежного аудитора», МСА 706 (переглянутого) «Пояснювальні параграфи та параграфи з інших питань у звіті незалежного аудитора», МСА 710 «Порівняльна інформація – відповідні показники і порівняльна фінансова звітність», МСА 720 (переглянутого) «Відповідальність аудитора щодо іншої інформації», а також МСА 560 «Подальші події» та МСА 570 (переглянутого) «Безперервність діяльності».

**II. Рекомендації щодо форми і змісту ЗВІТУ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА
щодо фінансової звітності фінансової установи**

1. Послідовність наведення розділів в аудиторському висновку (звіті аудитора) відповідає вимогам, встановленим МСА 700 (переглянутому) «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» з урахуванням особливостей, встановлених іншими МСА.

2. Звіт, що складається аудитором за результатами аудиторської перевірки, складається із загальної назву, яка чітко вказує на те, що це є звіт незалежного

аудитора, а саме: «ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА»

3. Після назви має бути наведено інформацію щодо адресату (адресатів). Адресатами є: Нацкомфінпослуг, акціонери, власники, інші особи відповідно до обставин завдання.

4. ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА, в залежності від обставин завдання, містить наступні розділи:

4.1. Перший розділ містить думку аудитора щодо того, чи фінансова звітність складена у всіх суттєвих аспектах відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності і, в залежності від виду висловленої думки, мати один з наступних заголовків: «Думка», «Думка із застереженням», «Негативна думка» або «Відмова від висловлення думки». Цей розділ містить таку інформацію:

- а) дані про фінансову установу, фінансова звітність якої пройшла аудит, в тому числі повне найменування, код за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України, місцезнаходження;
- б) підтверджувати, що фінансова звітність пройшла аудит;
- в) назву кожного з фінансових звітів, що входять до складу перевіреної фінансової звітності;
- г) посилання на примітки, включаючи стислий виклад важливих аспектів облікової політики;
- д) дату або період, які охоплюються кожним фінансовим звітом, що входить до складу фінансової звітності; та
- е) сформульовану думку щодо того, чи фінансова звітність складена у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування.

4.2. Думка із застереженням, негативна думка або відмова від висловлення думки є модифікованою думкою аудитора. Аудиторська фірма модифікує думку в ЗВІТІ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА у разі, якщо:

- а) аудитор доходить висновку на основі отриманих аудиторських доказів, що фінансова звітність у цілому містить суттєві викривлення; або
- б) аудитор не може отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі, щоб дійти висновку, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень.

4.3. Безпосередньо за розділом, який містить думку аудитора щодо фінансової звітності, розміщується розділ, в якому описується основа для висловлення аудитором думки щодо фінансової звітності в цілому, назва якого, в залежності від виду висловленої думки, може мати один з наступних заголовків: «Основа для думки»; «Основа для думки із застереженням»; «Основа для негативної думки» або «Основа для відмови від висловлення думки». Цей розділ містить таку інформацію:

- а) твердження про те, що аудит було виконано у відповідності до МСА та цих Рекомендацій;
- б) посилання на той розділ, в якому викладено відповідальність аудитора відповідно до Міжнародних стандартів аудиту;
- в) твердження про незалежність аудиторської фірми від фінансової

установи відповідно до «Кодексу етики професійних бухгалтерів», виданому Радою з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів, та про дотримання аудиторською фірмою і її аудиторами інших вимог Кодексу,

- г) твердження про те, що аудитор вважає, що отримані ним аудиторські докази є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для висловлення своєї думки.

4.4. Якщо аудиторська фірма модифікує думку щодо фінансової звітності, вона додатково включає до розділу «Основа для думки», з відповідною назву в залежності від модифікації, опис питання, яке призвело до модифікації.

Описуючи питання, що призвело до модифікації думки аудитора, аудиторська фірма:

- а) у разі наявності суттєвого викривлення, яке стосується конкретних сум кількісної інформації, навести опис і кількісне визначення фінансового впливу викривлення, за винятком випадків, якщо це не є можливим на практиці;
- б) у разі наявності суттєвого викривлення фінансової інформації, яке стосується розкриття якісної інформації, включити пояснення того, в який спосіб викривлено розкриття інформації;
- в) у разі наявності суттєвого викривлення фінансової звітності, яке стосується відсутності розкриття інформації, яку слід розкривати, описує характер пропущеної інформації та робить розкриття пропущеної інформації, якщо це можливо і не заборонено законодавством.

4.5. Якщо аудиторська фірма під час виконання аудиту фінансової звітності доходить висновку відповідно до МСА 570 «Безперервність діяльності» про існування суттєвої невизначеності, до ЗВІТУ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА наступним додається розділ під назвою «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності». Якщо аудиторська фірма доходить висновку про те, що використання управлінським персоналом фінансової установи припущення про безперервність є доречним, і суттєвої невизначеності не існує, зазначений розділ до аудиторського звіту не включається.

4.5. До ЗВІТУ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА щодо фінансової звітності фінансової установи включається розділ «Ключові питання аудиту». Інформація в цьому розділі наводиться відповідно до МСА 701 «Повідомлення інформації з ключових питань аудиту в звіті незалежного аудитора». До ключових питань аудиту відносяться питання, які на професійне судження аудитора були значущими під час аудиту фінансової звітності фінансової установи. Кожне з ключових питань аудиту наводиться за окремим підзаголовком у порядку відносної важливості. Опис ключових питань наводиться шляхом стислого та збалансованого пояснення, щоб визначені адресати могли зрозуміти, чому саме це питання було одним із значущих під час аудиту. Якщо аудиторська фірма вважає, що ключових питань аудиту, інформацію щодо яких необхідно надати, немає, про це зазначається у розділі «Ключові питання аудиту».

4.6. Якщо аудиторська фірма вважає за потрібне привернути увагу

користувачів до питання, поданого чи розкритого у фінансовій звітності, яке за судженням аудитора, настільки важливе, що є фундаментальним для розуміння фінансової звітності користувачами, аудиторська фірма включає до аудиторського висновку (звіту аудитора) пояснювальний параграф. В пояснювальному параграфі аудиторська фірма може посилатися тільки на питання, яке в належний спосіб подане або розкрито у фінансовій звітності.

4.7. Якщо аудиторська фірма вважає за потрібне повідомити про питання, крім тих, які подані чи розкриті у фінансовій звітності, але є доречними для користувачів для розуміння аудиту, відповідальності аудиторської фірми або її звіту, аудиторська фірма може включити до аудиторського висновку (звіту аудитора) параграф «Інші питання». До таких питань, зокрема, може бути віднесене повідомлення інформації про попереднього аудитора, про перше застосування професійних стандартів тощо.

Пояснювальний параграф та/або параграф «Інші питання» розміщуються після розділу «Ключові питання аудиту».

4.8. Розділ з інших питань, який має назву «Інформація щодо річних звітних даних», розміщується в аудиторському висновку (звіті аудитора) відповідно до вимог МСА 720 (переглянутого) «Відповідальність аудитора щодо іншої інформації». До такої іншої інформації відносяться річні звітні дані, які містяться окремо від фінансових звітів, що пройшли аудит, і які включено до річних звітів фінансових установ. В цьому розділі, зокрема, наводиться інформація про виявлену під час аудиту фінансової звітності суттєву невідповідність між річними звітними даними та фінансовою звітністю, яка пройшла аудит, або про те, що річні звітні дані суттєво викривлені. Цей розділ містить:

- а) твердження про те, що управлінський персонал фінансової установи несе відповідальність за річні звітні дані;
- б) зазначення, про які саме річні звітні дані йде мова;
- в) твердження про те, що думка аудитора щодо фінансової звітності не поширюється на річні звітні дані та, відповідно, аудитор не висловлює аудиторську думку чи робить висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо іншої інформації;
- г) опис відповідальності аудитора, яка стосується ознайомлення, розгляду та звітування щодо річних звітних даних;
- д) твердження щодо річних звітних даних:
  - про те, що аудитор не виявив фактів суттєвої невідповідності та викривлень, які б необхідно було включити до звіту;
  - або таке, в якому описане не виправлене суттєве викривлення річних звітних даних, якщо аудитор дійшов висновку про його існування.

4.9. ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА містить розділ «Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансові звіти», який розміщується після розділу «Інформація щодо річних звітних даних». Терміни «управлінський персонал» та «ті, кого наділено найвищими повноваженнями» може бути змінено відповідно до статутних

документів фінансової установи у контексті відповідальності за фінансову звітність. Цей розділ описує відповідальність за:

- а) складання фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності або Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та за таку систему внутрішнього контролю, яку персонал визначить потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки; та
- б) оцінку здатності фінансової установи продовжити свою безперервну діяльність, а також доречності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та відповідності розкриття питань, що стосуються безперервності діяльності, якщо це застосовне.

Цей розділ також зазначає тих, хто несе відповідальність за нагляд над процесом фінансового звітування.

Відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» звітність з недержавного пенсійного забезпечення складає та подає адміністратор пенсійного фонду (далі – Адміністратор). Відповідно, у цьому розділі ЗВІТУ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА вказується відповідальність управлінського персоналу Адміністратора (зазначається його найменування).

4.10. Безпосередньо у тексті ЗВІТУ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА наводиться розділ «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності». Інформація в цьому розділі вказує на:

- а) цілі аудиту,
- б) те, що обґрунтована впевненість не є гарантією,
- в) що викривлення можуть бути наслідком шахрайства або помилки.

У цьому розділі також міститься інформація, щодо:

- г) професійного судження аудитора та дотримання професійного скептицизму;
- д) описано конкретну відповідальність аудитора за :
 ідентифікацію та оцінку ризиків суттєвого викривлення фінансових звітів,
 отримання розуміння заходів внутрішнього контролю,
 оцінку прийнятності застосованої облікової політики, облікових оцінок та відповідних розкриттів, зроблених управлінським персоналом,
 думку щодо прийнятності застосування управлінським персоналом припущення про безперервність функціонування як основи для обліку,
 оцінку загального подання, структури та змісту фінансових звітів, включаючи розкриття та достовірне подання.

У разі виконання аудиту консолідованої фінансової звітності групи, до якої входять фінансові установи, цей розділ описує відповідальність аудитора групи за дії аудиторів компонентів та висловлення думки щодо консолідованої звітності.

Крім того, в цьому розділі наводиться перелік інформації, яку аудиторська фірма повідомила тим, кого наділено найвищими повноваженнями, але не тільки ключові питання аудиту.

4.12. ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА містить повне ім'я партнера із завдання з аудиту фінансової звітності, його підпис та підпис директора аудиторської фірми, вказувати юридичну адресу та фактичне місцезнаходження аудиторської фірми, а також дату аудиторського висновку (звіту аудитора). Аудиторський висновок (звіт аудитора) датований не раніше від дати затвердження фінансової звітності до випуску.

III. Особливості визначення ключових питань аудиту для різних видів фінансових установ

1. Аудиторська фірма самостійно приймає рішення, які питання з числа повідомлених тим, кого наділено найвищими повноваженнями, вимагали від її аудиторів значної уваги під час виконання аудиту фінансової звітності фінансової установи, і підлягають включенню до розділу «Ключові питання аудиту». До таких питань зазвичай відносяться суттєві питання, стосовно яких аудитору важко отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі, складні питання та питання, які передбачають значні судження управлінського персоналу, внаслідок чого від аудитора вимагається прийняття важких або складних суджень.

Під час прийняття аудиторською фірмою рішення про те, чи є питання ключовим та чи підлягає воно включенню до цього розділу, її аудитори застосовують до оцінки повідомлених ними тим, кого наділено найвищими повноваженнями, питань аудиту такі критерії: питання має бути значущим для звітного періоду, знаходитися у зоні оціненого підвищеного ризику статевого викривлення або свідчити про значні ризики; входити до області, яка потребує значного судження аудитора щодо питань фінансової звітності, які містять значні судження управлінського персоналу, включно з обліковими оцінками з високою невизначенністю, не потребувати модифікації думки аудитора.

За своєю суттю, ключові питання аудиту є досить корисними для стейкхолдерів, оскільки не дублюють інформацію, яка міститься у річному звіті та фінансовій звітності, та дають запевнення, що незалежний аудитор, маючи доступ до систем обліку та документів, провів необхідні процедури, обговорив з внутрішнім аудитором фінансової установи, який є представником власників, суттєві питання, провів додаткові аудиторські процедури та виклав ці питання у висновку аудитора стисло і вичерпно. Ключові питання аудиту у звіті аудитора є стислим викладом релевантних питань з посиланнями на пов'язані розкриття у річному звіті, що спрощує навігацію по документу, даючи кристувачам фінансової звітності розуміння важливості проведеної аудиторами роботи.

Описуючи кожне питання аудиторська фірма вказує чому це питання вважалось одним із значущих для аудиту та як наслідок було визначене як одне з ключових питань аудиту та як це питання вирішувалося під час аудиту.

2. До ключових питань аудиту фінансових установ можуть бути віднесені такі питання:

- 2.1 питання безперервності діяльності, які не є настільки значущими, включені у розділ «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності»;
- 2.2 формування (зміна) статутного (складеного/пайового) капіталу фінансової установи;
- 2.3 оцінка активів за справедливою вартістю;
- 2.4 знецінення активів;
- 2.5 чиста вартість пенсійних активів;
- 2.6 наявність та оцінка активів, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях України;
- 2.7 визнання доходу, отриманого від інвестування активів;
- 2.8 операції з пов'язаними особами, в тому числі в межах однієї промислово-фінансової групи чи іншого об'єднання;
- 2.9 дотримання обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, додержання інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;
- 2.10 формування, ведення обліку, достатності та адекватності сформованих страхових резервів відповідно до законодавства;
- 2.11 судові позови та регуляторні вимоги, що суттєво впливають на діяльність фінансової установи;
- 2.12 структура інвестиційного портфелю;
- 2.13 здійснення істотних операцій з активами (істотною операцією з активами вважати операцію, обсяг якої більше ніж на 10% від загальної величини активів станом на останню звітну дату);
- 2.14 дотримання встановлених фінансових нормативів та застосованих заходів впливу до фінансової групи, у разі входження фінансової установи до такої.
- 2.15 дебіторська заборгованість за не фінансовими операціями;
- 2.16 залучення коштів на умовах субординованого боргу;
- 2.17 прострочені зобов'язання.

IV. При аудиті фінансової звітності фінансової установи рекомендуємо враховувати наступні вимоги законодавчих та нормативних актів.

1. З метою формування професійного судження та висловлення думки щодо дотримання фінансовою установою положень законодавчих та нормативних актів, аудитору рекомендується розглянути наступні питання, зокрема:

1.1. Повідомлення фінансовою установою Нацкомфінпослуг про всі зміни даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, протягом 30 календарних днів з дня настання таких змін (за винятком фінансової звітності та звітних даних здобувача ліцензії).

1.2. Надання фінансовою установою клієнту (споживачу) інформації відповідно до статті 12 Закону про фінпослуги, а також розміщення інформації, визначену частиною першою статті 12 зазначеного закону, на власному веб-сайті (веб-сторінці) та забезпечення її актуальність.

1.3. Розкриття фінансовою установою інформації відповідно до частин четвертої, п'ятої статті 12¹ Закону про фінансові послуги, зокрема шляхом розміщення її на власному веб-сайті (веб-сторінці).

1.4. Розміщення фінансовою установою внутрішніх правил надання фінансових послуг на власному веб-сайті (веб-сторінці) не пізніше наступного робочого дня після дати набрання ними чинності із зазначенням такої дати.

1.5. Дотримання фінансовою установою статті 10 Закону про фінансові послуги щодо прийняття рішень у разі конфлікту інтересів.

1.6. Відповідність приміщень, у яких здійснюється фінансовою установою обслуговування клієнтів (споживачів), доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів, що документально підтверджується фахівцем з питань технічного обстеження будівель та споруд, який має кваліфікаційний сертифікат.

1.7. Розміщення фінансовою установою інформації про умови доступності приміщення для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у місці, доступному для візуального сприйняття клієнтом (споживачем).

1.8. Внесення фінансовою установою інформації про всі свої відокремлені підрозділи до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та до Державного реєстру фінансових установ відповідно до вимог, установлених розділом XVII Положення № 41.

1.9. Забезпечення фінансовою установою зберігання грошових коштів і документів та наявність необхідних засобів безпеки (зокрема сейфи для зберігання грошових коштів, охоронну сигналізацію та/або відповідну охорону), та дотримання законодавства щодо готівкових розрахунків, установлених Постановою НБУ № 637 та Постановою НБУ № 210.

1.10. Дотримання фінансовою установою обмежень щодо суміщення провадження видів господарської діяльності, установлених пунктом 37 Ліцензійних умов № 913, розділом 2 Положення № 1515.

1.11. Розкрити інформацію (опис) у повному обсязі щодо змісту статей балансу, питома вага яких становить 5 і більше відсотків відповідного розділу балансу.

2. При аудиті фінансової звітності страховика рекомендуємо:

2.1. Відповідність політики перестрахування встановленим законодавчим вимогам, в т.ч. прийняття страховиком ризиків у перестрахування лише з тих видів добровільного і обов'язкового страхування, на здійснення яких він отримав ліцензію.

2.2. Здійснення страховиком обов'язкового страхування виключно за умови дотримання визначених Кабінетом Міністрів України Порядку № 402, Порядку № 733, Порядку № 944, Порядку № 1219, Порядку № 1535 (676), Порядку

№ 1788, Порядку № 590, Порядку № 953, Порядку № 1033, Порядку № 358, Порядку № 981, Порядку № 979, Порядку № 980, Порядку № 624, Порядку № 751, якщо інше не визначено законом.

2.3. Якщо страховик має ліцензію на страхування життя, ведення ним персоналізованого (індивідуального) обліку договорів страхування життя в порядку та на умовах, визначених Положенням № 3197.

2.4. Якщо страховик має ліцензію на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів:

2.4.1 чи є він членом Моторного (транспортного) страхового бюро;

2.4.2 чи формує та веде він облік страхового резерву збитків, які виникли, але не заявлені, та страхового резерву коливань збитковості в обов'язковому порядку;

2.4.3 чи дотримується він умов забезпечення платоспроможності страховика, а також на будь-яку дату після отримання ліцензії має перевищення фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів) над розрахунковим нормативним запасом платоспроможності не менше ніж на 25 відсотків, але не менше 1 млн євро за офіційним курсом валют на дату розрахунку зазначених показників;

2.4.4 чи забезпечує він можливість опрацювання претензій (врегулювання страхових випадків) на всій території України, а саме забезпечує прийняття та облік повідомлень учасників дорожньо-транспортних пригод цілодобово за номером безоплатної багатоканальної телефонної лінії страховика про їх учасників та обставини з метою фіксації повідомлення і надання учасникам дорожньо-транспортних пригод інформації про порядок урегулювання збитків та вжиття страховиком необхідних заходів.

2.5. Якщо страховик має ліцензію на обов'язкове страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту:

2.5.1 чи є він членом Ядерного страхового пулу;

2.5.2 чи формує та веде він облік страхового резерву збитків, які виникли, але не заявлені, та страхового резерву коливань збитковості в обов'язковому порядку;

2.5.3 чи укладає він договори перестрахування із страховиками-нерезидентами за умови членства цих страховиків-нерезидентів у відповідних іноземних ядерних страхових пулах;

3. При аудиті фінансової звітності ломбарду рекомендуємо:

3.1. Дотримання ломбардом затверджених внутрішніх правил надання відповідних фінансових послуг, які відповідають встановленим до таких правил вимогам статті 7 Закону про фінпослуги та Положення № 3981, та укладає договори з надання фінансових послуг виключно відповідно до таких правил.

3.2. Включення ломбардом у договори про надання фінансових послуг обов'язкове посилання на внутрішні правила надання фінансових послуг.

3.3. Надання ломбардом фінансових послуг на підставі договору, який відповідає вимогам статті 6 Закону про фінпослуги, статей 11, 18 Закону про

споживачів, статті 1056¹ ЦКУ, пункту 3.3 розділу 2 Положення № 3981 та положенням внутрішніх правил надання фінансових послуг ломбардом.

3.4. Дотримання ломбардом вимог щодо заборони залучення фінансових активів від фізичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, установлених пунктом 38 Ліцензійних умов № 913.

3.5. Наявність у ломбарда окремого нежитлового приміщення (на правах власності або користування), призначеного для надання фінансових послуг та супутніх послуг ломбарду (з урахуванням вимог пункту 2.3 розділу 2 Положення № 3981, яким встановлена заборона розташування приміщення ломбарду в малих архітектурних формах, тимчасових або некапітальних спорудах), і спеціального місця зберігання заставленого майна відповідно до вимог підпункту 3 пункту 1 розділу VIII Положення № 41.

3.6. Наявність у ломбарда облікової та реєструючої системи (програмне забезпечення та спеціальне технічне обладнання), які відповідають вимогам, установленим розділом 4 Положення № 3981, і передбачають ведення обліку операцій з надання фінансових послуг споживачам та подання звітності до Нацкомфінпослуг.

4. При аудиті фінансової звітності недержавних пенсійних фондів, адміністраторів недержавних пенсійних фондів рекомендуємо:

4.1. Звітність пенсійного фонду розглянута радою пенсійного фонду на своєму засіданні до дати аудиторського висновку, що оформлено протоколом вищого органу управління.

4.2. Особа, яка отримала ліцензію на провадження діяльності з адміністрування пенсійних фондів, підтримує розмір власного капіталу на рівні не меншому, ніж 2,5 мільйона гривень.

4.3. Розмір щорічних відрахувань до резервного (страхового) фонду передбачаний установчими документами в розмірі не меншим п'яти відсотків суми прибутку Адміністратора. Адміністратор недержавних пенсійних фондів, за наявності прибутку, здійснює щорічні відрахування до резервного (страхового) фонду.

5. При аудиті фінансової звітності фінансових компаній, які надають фінансові послуги (фінансового лізингу, надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, гарантій та поручительств, факторингу) рекомендуємо:

5.1. Дотримання фінансовою компанією затверджених внутрішніх правил надання відповідних фінансових послуг, які відповідають встановленим до таких правил вимогам статті 7 Закону про фінпослуги, статей 10, 15, 18, 19 Закону про споживачів, та укладає договори з надання фінансових послуг виключно відповідно до таких правил.

5.2. Включення фінасовою компанією у договори про надання фінансових послуг обов'язкове посилання на внутрішні правила надання фінансових послуг.

5.3. Надання фінасовою компанією фінансових послуг на підставі договору, який відповідає вимогам статті 6 Закону про фінпослуги, стаття 18 Закону про споживачів, розділу II Закону про споживче кредитування, статті 1056¹ ЦКУ та положенням внутрішніх правил надання фінансових послуг фінансовою компанією.

5.4. Дотримання фінасовою компанією вимог щодо заборони залучення фінансових активів від фізичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, установлених пунктом 38 Ліцензійних умов № 913.

6. При аудиті фінансової звітності фінансових компаній, які надають фінансові послуги з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах рекомендуємо:

6.1. Дотримання фінансовою компанією вимог пункту 90 Ліцензійних умов № 913, яким встановлено, що фінансова установа та постачальник товару не можуть бути особами, пов'язаними відносинами контролю, в значенні терміна, наведеного в Законі про захист конкуренції.

6.2. Фінансова компанія до укладення з учасником групи договору про адміністрування ознайомила його з внутрішніми правилами надання фінансових послуг, умовами договору про адміністрування та надала учаснику групи інформацію, визначену статтею 12 Закону про фінпослуги.

6.3. Надання фінансовою компанією послуг з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах на підставі договору, який відповідає вимогам статті 6 Закону про фінпослуги та статей 10, 15, 18, 19 Закону про споживачів.

6.6. У разі розміщення фінансовою компанією тимчасово вільних грошових коштів учасників групи на депозитних рахунках у банках такі кошти розміщуються окремо від власних коштів фінансової компанії.

6.9. Фінансова компанія дотримується вимог щодо заборони залучення фінансових активів від фізичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, установлених пунктом 38 Ліцензійних умов № 913.

7. При аудиті фінансової звітності фінансових установ-юридичних осіб публічного права рекомендуємо:

7.1. Фінансова установа дотримується затверджених внутрішніх правил надання відповідних фінансових послуг, які відповідають встановленим до таких правил вимогам статті 7 Закону про фінпослуги, статей 10, 15, 18, 19 Закону про споживачів, та укладає договори з надання фінансових послуг виключно відповідно до таких правил.

7.2. Фінансова установа використовує внутрішні правила, які не суперечать законодавству з питань регулювання ринків фінансових послуг, а

також не порушують та не обмежують прав споживачів фінансових послуг, визначених розділом II Закону про споживачів, розділами II, III Закону про споживче кредитування.

7.3. Фінансова установа надає фінансові послуги на підставі договору, який відповідає вимогам статті 6 Закону про фінпослуги, статті 18 Закону про споживачів, розділу II Закону про споживче кредитування, статті 1056¹ ЦКУ та положенням внутрішніх правил надання фінансових послуг фінансовою установою.

7.4. Фінансова установа дотримується вимог щодо заборони залучення фінансових активів від фізичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, установлених пунктом 38 Ліцензійних умов № 913.

8. При аудиті фінансової звітності кредитних спілок рекомендуємо:

8.1. Кредитна спілка включає у договори про надання фінансових послуг обов'язкове посилання на внутрішні правила надання фінансових послуг.

8.2. Кредитна спілка дотримується внутрішніх положень, перелік та вимоги до яких визначено Переліком № 116.

8.3. Кредитна спілка має облікову та реєструючу системи (програмне забезпечення та спеціальне технічне обладнання), які відповідають вимогам, установленим Вимогами № 4122, і передбачають ведення обліку операцій з надання фінансових послуг споживачам та подання звітності до Нацкомфінпослуг.

8.4. Кредитна спілка провадить господарську діяльність з надання фінансових послуг у частині залучення фінансових активів від фізичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення виключно після отримання відповідної ліцензії.

8.5. Кредитна спілка виконує вимоги пункту 41 Ліцензійних умов № 913, яким встановлено, що фінансова установа (крім страховика) не має права укладати договори щодо надання фінансових послуг (крім договорів страхування та договорів фінансового лізингу), зобов'язання за якими визначені як грошовий еквівалент в іноземній валюті.

8.6. Кредитна спілка виконує укладені нею договори з надання фінансових послуг і під час укладання, виконання та припинення дії таких договорів дотримується вимог, визначених книгою п'ятою ЦКУ, статтею 6 Закону про фінпослуги, частиною сьомою статті 10 Закону про спілки.

8.7. Кредитна спілка під час прийняття членів до своєї спілки дотримується ознаки членства, визначеної її статутом відповідно до статей 6, 7 Закону про спілки.

8.8. Кредитна спілка скликає загальні збори у строки, передбачені статутом кредитної спілки, але не рідше ніж один раз на рік, з дотриманням вимог статті 14 Закону про спілки.

8.9. Кредитна спілка дотримується правил залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, визначених Розпорядженням № 821.

8.10. Кредитна спілка розкриває інформацію щодо джерел формування залучених коштів, інших ніж внески (вклади) членів кредитної спілки на

депозитні рахунки в тому числі, залучених від юридичних осіб (назва, код за ЄДРПОУ, суми, строки та умови залучення (процентна ставка));

8.11 Кредитна спілка дотримується вимог законодавства щодо формування резерву сумнівних боргів та резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, який є резервом, що формується згідно з вимогами Міжнародних стандартів фінансової звітності у зв'язку із знеціненням (зменшенням корисності) активів внаслідок реалізації кредитного ризику;

8.12 Кредитна спілка розкриває інформацію щодо активних операцій не пов'язаних з її фінансовою діяльністю.

9. При аудиті фінансової звітності фінансових установ, які надають фінансові послуги з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю рекомендуємо:

9.1. Управитель ФФБ та/або ФОН включає у договори про надання фінансових послуг обов'язкове посилання на внутрішні правила надання фінансових послуг.

9.2. Управитель ФФБ та/або ФОН дотримується вимог щодо заборони залучення фінансових активів від фізичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, установлених пунктом 38 Ліцензійних умов № 913.

9.3. Управитель ФФБ та/або ФОН забезпечив з використанням спеціалізованого програмного забезпечення:

9.3.1 ведення належного та своєчасного обліку фінансово-господарських операцій відповідно до законодавства, зокрема ведення журналу обліку укладених та виконаних договорів управителя з установниками та карток обліку виконаних договорів

9.3.2 чітке розмежування обліку власних та залучених коштів

9.3.3 можливість оперативного відображення кредиту та дебету рахунків управителя

9.3.4 ведення системи обліку прав вимог довіритель фондів фінансування будівництва щодо кожного утвореного фонду окремо та згідно з вимогами Закону № 978-IV

9.3.5 ведення обліку надходження і списання коштів, внесених довірителями до ФФБ, у розрізі установників управління, а також обліку коштів, спрямованих управителем із ФФБ на фінансування будівництва, у розрізі забудовників за кожним об'єктом будівництва, відокремлено від іншого майна управителя та від інших ФФБ можливість роздрукування будь-якої інформації із системи обліку на письмову вимогу державних органів, до компетенції яких належить проведення перевірок відповідних даних.

9.4. Управитель ФФБ та/або ФОН не здійснює залучення коштів установників управління майном у ФОН до державної реєстрації проспекту емісії сертифікатів ФОН та здійснення інших заходів, передбачених статтею 38 Закону № 978-IV.

9.5. Управитель ФФБ та/або ФОН здійснює залучення коштів установників управління майном ФФБ виду А та/або ФФБ виду Б на підставі договору про участь у фонді фінансування будівництва, який відповідає Типовому договору № 227.

9.6. Управитель ФФБ та/або ФОН здійснює від свого імені та в інтересах установників управління майном управління залученими коштами згідно з главою 70 ЦКУ, Законом № 978-IV, правилами ФФБ або правилами ФОН та договорами з установниками управління. Управитель здійснює управління майном особисто та не доручає управління майном іншим особам, крім випадків, прямо передбачених законом.

9.7. Управитель ФФБ та/або ФОН веде облік прав вимог довіритель ФФБ щодо кожного утвореного ним фонду окремо та згідно з вимогами статей 11, 13 - 16 Закону № 978-IV, а також облік укладених з установниками управління договорів.

9.8. Управитель ФФБ та/або ФОН веде облік коштів, внесених довірителями до ФФБ, а також облік коштів, спрямованих управителем із ФФБ на фінансування будівництва, відокремленого від іншого майна управителя та від інших ФФБ.

9.10. Управитель ФФБ та/або ФОН обліковує майно, передане установниками управління в управління, на окремому рахунку. Облік майна, що перебуває в управлінні, управитель ФФБ та/або ФОН веде за об'єктами будівництва та складає щодо цього майна окремий баланс.

Начальник управління державного регулювання на ринках фінансових послуг департаменту державного регулювання та методології нагляду на ринках фінансових послуг

Н. Лех

Додаток до Методичних рекомендацій щодо аудиторських звітів, що подаються до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за результатами аудиту річної звітності та звітних даних фінансових установ за 2017 рік

Перелік нормативно-правових актів відповідно до яких складено рекомендації

№ з/п	Нормативно-правовий акт або нормативний документ		Дата і номер державної реєстрації нормативно-правового акта у Мін'юсті	Скорочення, що використовуються в Методичних рекомендаціях
	Найменування	дата і номер		
I	Загальне законодавство			
1	Кодекс			
1.1	Цивільний кодекс України	від 16 січня 2003 року 435-IV		ЦКУ
2	Закони України			
2.1	Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг	від 12 липня 2001 року № 2664-III		Закон про фінпослуги
2.2	Про захист прав споживачів	від 12 травня 1991 року № 1023-XII		Закон про споживачів
2.3	Про господарські товариства	від 19 вересня 1991 року № 1576-XII		Закон про господарські товариства
2.4	Про акціонерні товариства	від 17 вересня 2008 року № 514-VI		Закон про акціонерні товариства
2.5	Про захист економічної конкуренції	від 11 січня 2001 року № 2210-III		Закон про захист конкуренції
2.6	Про оборону України	від 06 грудня 1991 року № 1932-XII		Закон про оборону
3	Постанови Правління Національного банку України			
3.1	Положення про ведення касових операцій у	від 15 грудня 2004 року № 637	13 січня 2005 року за № 40/10320	Постанова НБУ № 637

	національній валюті в Україні			
3.2	Про встановлення граничної суми розрахунків готівкою	від 06 червня 2013 року № 210	02 липня 2013 року за № 1109/23641	Постанова НБУ № 210
4	Постанова Кабінету Міністрів України			
4.1	Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)	від 07 грудня 2016 року № 913		Ліцензійні умови № 913
5	Розпорядження Нацкомфінпослуг (Держфінпослуг)			
5.1	Положення про Державний реєстр фінансових установ	від 28 серпня 2003 року № 41	11 вересня 2003 року за № 797/8118	Положення № 41
5.2	Професійні вимоги до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ	від 13 липня 2004 року № 1590	02 серпня 2004 року за № 955/9554	Професійні вимоги № 1590
5.3	Положення про розкриття фінансовими установами інформації в загальнодоступній інформаційній базі даних про фінансові установи та на веб-сайтах (веб-сторінках) фінансових установ та про внесення змін до Положення про Державний реєстр фінансових установ	від 19 квітня 2016 року № 825	16 травня 2016 року за № 722/28852	Положення № 825
5.4	Положення про встановлення обмежень на суміщення діяльності фінансових установ з	від 08 липня 2004 року № 1515	27 липня 2004 року за № 933/9532	Положення № 1515

	надання певних видів фінансових послуг			
II	Спеціальне законодавство щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) ломбардів			
1	Закон України			
1.1	Про споживче кредитування	1.1	Про споживче кредитування	1.1
2	Розпорядження Нацкомфінпослуг (Держфінпослуг)			
2.1	Порядок складання та подання звітності ломбардами до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	від 04 листопада 2004 року № 2740	23 листопада 2004 року за № 1482/10081	Порядок № 2740
2.2	Положення про порядок надання фінансових послуг ломбардами	від 26 квітня 2005 року № 3981	24 травня 2005 року за № 565/10845	Положення № 3981
III	Спеціальне законодавство щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) фінансових компаній			
1	Закон України			
1.1	Про споживче кредитування	від 15 листопада 2016 року № 1734-VIII		Закон про споживче кредитування
2	Розпорядження Нацкомфінпослуг (Держфінпослуг)			
2.1	Порядок надання звітності фінансовими компаніями, довірчими товариствами, а також юридичними особами - суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але мають визначену	від 27 січня 2004 року № 27	06 квітня 2004 року за № 431/9030	Порядок № 27

	законами та нормативно-правовими актами Держфінпослуг або Нацкомфінпослуг можливість надавати послуги з фінансового лізингу			
IV	Спеціальне законодавство щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) фінансових установ - юридичних осіб публічного права			
1	Закон України			
1.1	Про споживче кредитування	від 15 листопада 2016 року № 1734-VIII		Закон про споживче кредитування
2	Розпорядження Нацкомфінпослуг (Держфінпослуг)			
2.1	Положення про критерії та фінансові нормативи діяльності кредитних установ	від 28 вересня 2006 року № 6261	21 листопада 2006 року за № 1221/13095	Положення № 6261
2.2	Порядок складання та подання звітності кредитними установами до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	від 19 лютого 2007 року № 6832	16 грудня 2007 року за № 234/13501	Порядок № 6832
V	Спеціальне законодавство щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) кредитних спілок			
1	Закони України			
1.1	Про кредитні спілки	від 20 грудня 2001 року № 2908-III		Закон про спілки
1.2	Про споживче кредитування	від 15 листопада 2016 року № 1734-VIII		Закон про споживче кредитування
2	Розпорядження Нацкомфінпослуг (Держфінпослуг)			
2.1	Перелік внутрішніх положень та процедур кредитної спілки	від 11 листопада 2003 року № 116	25 листопада 2003 року за № 1078/8399	Перелік № 116

2.2	Порядок складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	від 25 грудня 2003 року № 177	19 січня 2004 року за № 69/8668	Порядок № 177
2.3	Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок	від 16 січня 2004 року № 7	03 лютого 2004 року за № 148/8747	Положення № 7
2.4	Вимоги до програмного забезпечення та спеціального технічного обладнання кредитних спілок, пов'язаного з наданням фінансових послуг	від 03 червня 2005 року № 4122	04 липня 2005 року за № 707/10987	Вимоги № 4122
2.5	Щодо визначення мети залучення кредитними спілками на договірних умовах кредитів банків, кредитів об'єднаної кредитної спілки, грошових коштів інших установ та організацій	від 02 серпня 2005 року № 4404	22 серпня 2005 року за № 916/11196	Розпорядження № 4404
2.6	Правила здійснення депозитних операцій кредитних спілок	від 30 грудня 2011 року № 821	10 лютого 2012 року за № 211/20524	Розпорядження № 821

VI	Спеціальне законодавство щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) страховиків			
1	Закон України			
1.1	Про страхування	від 07 березня 1996 року № 85/96-ВР		Закон про страхування
1.2	Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	від 1 липня 2004 року № 1961-IV		Закон про ОСПВ
1.3	Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою	від 9 лютого 2012 року № 4391-VI		Закон про агрострахування
1.4.	Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення	13 грудня 2001 року № 2893-III		Закон про ядерну шкоду
2	Постанови Кабінету Міністрів України			
2.1	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї	від 29 березня 2002 року № 402		Порядок № 402
2.2	Порядок і правила проведення обов'язкового	від 01 червня 2002 року № 733		Порядок № 733

	страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків під час перевезення небезпечних вантажів			
2.3	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам	від 09 липня 2002 року № 944		Порядок № 944
2.4	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів	від 19 серпня 2002 року № 1219		Порядок № 1219
2.5	Порядок і правила проведення	від 06.09.2017 № 676		Порядок № 1535

	обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації			
2.6	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яка може бути заподіяна пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного і санітарно-епідеміологічного характеру	від 16 листопада 2002 року № 1788		Порядок № 1788
2.7	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування тварин на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків	від 23 квітня 2003 року № 590		Порядок № 590
2.8	Порядок та правила проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності за	від 23 червня 2003 року № 953		Порядок № 953

	ядерну шкоду			
2.9	Про затвердження Порядку розрахунку резервів незароблених премій, що проводиться за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	від 23 липня 2008 року № 671		Порядок № 671
2.10	Порядок і правила обов'язкового страхування об'єктів космічної діяльності (космічна інфраструктура), які є власністю України, щодо ризиків, пов'язаних з підготовкою до запуску космічної техніки на космодромі, запуском і експлуатацією її у космічному просторі	від 10 листопада 2010 року № 1033		Порядок № 1033
2.11	Порядок і правила обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	від 06 квітня 2011 року № 358		Порядок № 358
2.12	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності інвестора, в тому	від 13 листопада 2013 року № 981		Порядок № 981

	числі за шкоду, заподіяну довкіллю, здоров'ю людей, за угодою про розподіл продукції, якщо інше не передбачено такою угодою			
2.13	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України „Про нафту і газ”	від 13 листопада 2013 року № 979		Порядок № 979
2.14	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування майнових ризиків користувача надр під час дослідно-промислового і промислового видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ	від 13 листопада 2013 року № 980		Порядок № 980
2.15	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса	від 19 серпня 2015 року № 624		Порядок № 624
2.16	Порядок і правила проведення обов'язкового страхування професійної відповідальності	від 4 жовтня 2017 р. № 751		Порядок № 751

	призначених органів з оцінки відповідності та визнаних незалежних організацій за шкоду, яку може бути заподіяно третім особам			
3	Розпорядження Нацкомфінпослуг (Держфінпослуг)			
3.1	Порядок і правила формування, розміщення та обліку страхових резервів з обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду	від 13 листопада 2003 року № 123	02 грудня 2003 року за № 1107/8428	Положення № 123
3.2	Методика формування резервів із страхування життя	від 27 січня 2004 року № 24	16 лютого 2004 року за № 198/8797	Методика № 24
3.3	Порядок складання звітних даних страховиків	від 03 лютого 2004 року № 39	23 квітня 2004 року за № 517/9116	Порядок № 39
3.4	Правила формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя	від 17 грудня 2004 року № 3104	10 січня 2005 року за № 19/10299	Методика № 3104
3.5	Положення про порядок та умови ведення страховиками персоніфікованого (індивідуального) обліку договорів страхування життя	від 28 грудня 2004 року № 3197	09 лютого 2005 року за № 194/10474	Положення № 3197
3.6	Про затвердження Характеристики та класифікаційних ознак видів добровільного страхування	від 09 липня 2010 року № 565	16 листопада 2010 року за № 1119/18414	Розпорядження № 565
3.7	Вимоги до	від 04 лютого	03 березня 2014	Вимоги № 295

	організації і функціонування системи управління ризиками у страховика	2014 року № 295	року за № 344/25121	
3.8	Положення про обов'язкові критерії та нормативи достатності, диверсифікованості та якості активів страховика та визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України	від 23 лютого 2016 року № 396	21 березня 2016 року за № 417/28547	Положення № 396
VII	Спеціальне законодавство щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) фінансових установ, які надають фінансові послуги з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю			
1	Закон України			
1.1	Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю	від 19 червня 2003 року № 978-IV		Закон № 978-IV
2	Постанова Кабінету Міністрів України			
2.1	Типовий договір про участь у фонді фінансування будівництва	від 20 березня 2013 року № 227		Типовий договір № 227
VIII	Спеціальне законодавство щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) юридичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами			
1	Закон України			
1.1	Про фінансовий лізинг	від 16 грудня 1997 року № 723		Закон про фінлізинг
2	Розпорядження Нацкомфінпослуг (Держфінпослуг)			
2.1	Положення про	від 22 січня	16 квітня 2004	Положення

	надання послуг з фінансового лізингу юридичними особами - суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами	2004 року № 21	року за № 492/9091	№ 21
ІХ	Спеціальне законодавство щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) адміністраторів недержавних пенсійних фондів			
1	Закон України			
1.1	Про недержавне пенсійне забезпечення	від 09 липня 2003 року № 1057-IV		Закон про НПЗ
2	Розпорядження Нацкомфінпослуг (Держфінпослуг)			
2.1	Кваліфікаційні вимоги до членів рад недержавних пенсійних фондів та фахівців з питань адміністрування недержавних пенсійних фондів	від 27 листопада 2003 року № 137	16 грудня 2003 року за № 1164/8485	Кваліфікаційні вимоги № 137
2.2	Порядок подання адміністратором недержавного пенсійного фонду інформації Національній комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, про укладення радою недержавного пенсійного фонду договорів про надання фінансових послуг недержавному пенсійному фонду	від 25 грудня 2003 року № 178	16 січня 2004 року за № 57/8656	Порядок № 178
2.3	Порядок подання рекламних	від 29 грудня 2003 року	15 січня 2004 року	Порядок № 187

	матеріалів щодо послуг з недержавного пенсійного забезпечення до Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг	№ 187	за № 49/8648	
2.4	Положення про порядок складання, формування та подання адміністратором недержавного пенсійного фонду звітності з недержавного пенсійного забезпечення	від 27 жовтня 2011 року № 674	13 січня 2012 року за № 41/20354	Положення № 674
2.5	Вимоги до технічного забезпечення та інформаційних систем для ведення персоніфікованого обліку учасників недержавного пенсійного фонду	від 22 червня 2004 року № 1101	08 липня 2004 року за № 855/9454	Вимоги № 1101
2.6	Вимоги до формату передачі даних системи персоніфікованого обліку учасників недержавних пенсійних фондів	від 18 січня 2007 року № 6662	21 лютого 2007 року за № 158/13425	Вимоги № 6662
2.7	Положення про граничний розмір витрат, пов'язаних із здійсненням недержавного пенсійного забезпечення	від 04 грудня 2012 року № 2541	07 лютого 2013 року за № 226/22758	Положення № 2541
2.8	Положення про провадження	від 03 грудня 2013 року	04 лютого 2014 року	Положення № 4400

	діяльності з адміністрування недержавного пенсійного фонду	№ 4400	за № 218/24995	
--	--	--------	----------------	--

Начальник управління державного регулювання на ринках фінансових послуг департаменту державного регулювання та методології нагляду на ринках фінансових послуг

Н. Лех